TIESAS SPRIEDUMS (astotā palāta)

2026. gada 11. jūnijā*

Apelācija – Prasība sakarā ar bezdarbību – LESD 265. pants – Kopējā zivsaimniecības politika – Finansējums par labu kuģu īpašniekiem, kas zvejo ar rāmja traļa kuģiem, izmantojot elektriskās strāvas impulsus – Sūdzība – Eiropas Komisijas "nostājas formulēšanas" jēdziens – Nostājas skaidrība un galīgums

Lietā C-69/25 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantam, ko 2025. gada 31. janvārī iesnieguši

Laurent Merlin, ar dzīvesvietu Ekjenplāžā [*Équihen-Plage*] (Francija),

Stéphane Pinto, ar dzīvesvietu Ambletēzā [*Ambleteuse*] (Francija),

Gaëtan Delsart, ar dzīvesvietu Renksānā [*Rinxent*] (Francija),

Gaëtan Baillet, ar dzīvesvietu Ambletēzā,

Jean-Yves Noël, ar dzīvesvietu Ambletēzā,

Christophe Lhomel, ar dzīvesvietu Buloņā [*Boulogne-sur-Mer*] (Francija),

Jérémy Lhomel, ar dzīvesvietu Markīzā [*Marquise*] (Francija),

Stéphane Fournier, ar dzīvesvietu Etaplā [*Étaples*] (Francija),

Alexandre Fournier, ar dzīvesvietu Etaplā [*Etaples-sur-Mer*] (Francija),

Christian Dubois, ar dzīvesvietu Kalē [*Calais*] (Francija),

Franck Nowe, ar dzīvesvietu Kroštā [*Crochte*] (Francija),

Jean-Pierre Deparis, ar dzīvesvietu Senmartēnā-Buloņā [*Saint-Martin-Boulogne*] (Francija),

Frédéric Drogerys, ar dzīvesvietu Giveldā [*Ghyvelde*] (Francija),

Jean-Marie Baheu, ar dzīvesvietu Odreselā [*Audresselles*] (Francija),

* Tiesvedības valoda – franču.

Jonathan Delsart, ar dzīvesvietu Leportelā [*Le Portel*] (Francija),

José Pinto, ar dzīvesvietu Esdēnlabē [*Hesdin-l'Abbé*] (Francija),

Mathieu Pinto, ar dzīvesvietu Buloņā,

Olivier Leprêtre, ar dzīvesvietu Etaplā,

Josse Martin, ar dzīvesvietu Kokelā [*Coquelles*] (Francija),

Lionel Descharles, ar dzīvesvietu Senžosā [*Saint-Josse*] (Francija),

Loïc Merlin, ar dzīvesvietu Leportelā,

Philippe Calone, ar dzīvesvietu Baslī [*Basly*] (Francija),

Sébastien Leprêtre, ar dzīvesvietu Etaplā,

Philippe Mahieu, ar dzīvesvietu Fekānā [*Fécamp*] (Francija),

Andries Visser, ar dzīvesvietu Eimeidenē [*Ijmuiden*] (Nīderlande),

Charles Lines, ar dzīvesvietu Greitjārmutā [*Great Yarmouth*] (Apvienotā Karaliste),

Paul Lines, ar dzīvesvietu Greitjārmutā,

Low Impact Fishers of Europe (LIFE), Eterbēka [*Etterbeek*] (Beļģija),

ko pārstāv *F. de Bure*, *F.-C. Laprévote*, un *T. Otmani*, advokāti,

apelācijas sūdzības iesniedzēji,

otra lietas dalībniece –

Eiropas Komisija, ko pārstāv *M. Abenhaïm*, *C. Perrin* un *B. Stromsky*, pārstāvji,

atbildētāja pirmajā instancē,

TIESA (astotā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja O. Spinjana-Matei [*O. Spineanu-Matei*] (referente), tiesneši S. Rodins [*S. Rodin*] un N. Pisarra [*N. Piçarra*],

ģenerāladvokāts: A. Bjondi [*A. Biondi*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Ar apelācijas sūdzību *Laurent Merlin* un 27 citi apelācijas sūdzības iesniedzēji lūdz atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2024. gada 13. novembra sprieduma *Merlin* u.c./Komisija (T-141/23, turpmāk – pārsūdzētais spriedums, EU:T:2024:818) rezolutīvās daļas 2. punktu, ar kuru tā noraidīja apelācijas sūdzības iesniedzēju prasību konstatēt Eiropas Komisijas bezdarbību saistībā ar tās atturēšanos pieņemt lēmumu atbilstoši Padomes Regulai (ES) 2015/1589 (2015. gada 13. jūlijs), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus [LESD] 108. panta piemērošanai (OV 2015, L 248, 9. lpp.), attiecībā uz finansējumu, kas tika apstrīdēts Eiropas Zivsaimniecības fonda (EZF) un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda (EJZF) kontekstā.

Atbilstošās tiesību normas

Regula (EK) Nr. 1198/2006

2 Padomes Regula (EK) Nr. 1198/2006 (2006. gada 27. jūlijs) par Eiropas Zivsaimniecības fondu (OV 2006, L 223, 1. lpp.; turpmāk – EZF regula), kas bija piemērojama 2007.–2013. gada plānošanas periodam, tika atcelta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 508/2014 (2014. gada 15. maijs) par Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un ar ko atceļ Padomes Regulas (EK) Nr. 2328/2003, (EK) Nr. 861/2006, (EK) Nr. 1198/2006 un (EK) Nr. 791/2007 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1255/2011 (OV 2014, L 149, 1. lpp.; turpmāk – EJZF regula).

3 EZF regulas 7. pantā bija noteikts:

“1. Neskarot šā panta 2. punktu, [EKL] 87., 88. un 89. pantu [tagad – LESD 107., 108. un 109. pants] piemēro atbalstam, ko dalībvalstis piešķir zivsaimniecības nozares uzņēmumiem.

2. [EKL] 87., 88. un 89. pantu nepiemēro tādam dalībvalstu finansiālajam ieguldījumam EZF līdzfinansētās darbībās, kuru nodrošina kā darbības programmas daļu.

3. Attiecīgo valstu noteikumus, kas paredz publisko finansējumu, kurš neatbilst šīs regulas noteikumiem par finanšu ieguldījumu, kā paredzēts 2. punktā, izvērtē kopumā, pamatojoties uz 1. punktu.”

EJZF regula

4 *EJZF* regulas, kas ir piemērojama 2014.–2020. gada plānošanas periodam, 8. pantā ir paredzēts:

“1. Neskarot šā panta 2. punktu, atbalstam, ko dalībvalstis piešķir zvejniecības un akvakultūras nozares uzņēmumiem, piemēro LESD 107., 108. un 109. pantu.

2. Tomēr LESD 107., 108. un 109. pantu nepiemēro maksājumiem, ko dalībvalstis veic saskaņā ar šo regulu un kas ietilpts LESD 42. panta darbības jomā.

3. Valsts noteikumus, ar kuriem nosaka publisko finansējumu, pārsniedzot šīs regulas 2. punktā minētos noteikumus par maksājumiem, izvērtē kopumā, pamatojoties uz 1. punktu.

[..]"

Regula 2015/1589

5 Regulas 2015/1589 4. pantā ir noteikts:

"1. Komisija izskata paziņojumu, tiklīdz tas ir saņemts. Neskarot 10. pantu, Komisija pieņem lēmumu saskaņā ar šā panta 2., 3. vai 4. punktu.

2. Ja Komisija pēc sākotnējas izskatīšanas konstatē, ka paziņotais pasākums nav atbalsts, tā nostiprina minēto konstatējumu ar lēmumu.

3. Ja Komisija pēc sākotnējas izskatīšanas konstatē, ka nav šaubu par to, ka paziņotais pasākums, ciktāl uz to attiecas LESD 107. panta 1. punkt[s], ir saderīgs ar iekšējo tirgu, tā nolemj, ka pasākums ir saderīgs ar iekšējo tirgu [..]. Lēmumā norāda, kuru no LESD paredzētajiem izņēmumiem piemēro.

4. Ja Komisija pēc sākotnējas izskatīšanas konstatē, ka ir neskaidrības par to, vai paziņotais pasākums ir saderīgs ar iekšējo tirgu, tā nolemj sākt procedūras saskaņā ar LESD 108. panta 2. punktu [..].

[..]"

Tiesvedības priekšvēsture

6 Tiesvedības priekšvēsture izklāstīta pārsūdzētā sprieduma 2.–14. punktā, un to var rezumēt šādi.

7 Apelācijas sūdzības iesniedzēji ir Francijas, Nīderlandes un Apvienotās Karalistes zvejnieki, kā arī Eiropas mazo zvejnieku asociācija *Low Impact Fishers of Europe (LIFE)*, kas nodarbojas ar zveju Lamanša un Ziemeļjūras ūdeņos.

8 2021. gada martā apelācijas sūdzības iesniedzēji, izmantojot Komisijas Regulas (EK) Nr. 794/2004 (2004. gada 21. aprīlis), ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK Līguma 93. panta piemērošanai (OV 2004, L 140, 1. lpp.), IV pielikumā iekļauto veidlapu, iesniedza sūdzības Komisijai (turpmāk – sūdzības).

9 Sūdzībās apelācijas sūdzības iesniedzēji vispirms apgalvoja, ka Nīderlandes iestādes ir piešķīrušas zvejas atļaujas, pārkāpjot Savienības tiesiskajā regulējumā paredzēto noteikumu, saskaņā ar kuru elektriskā zveja ir atļauta tikai maksimāli 5 % apmērā no katras dalībvalsts rāmja traļu flotes (turpmāk – 5 % noteikums).

10 Turpinājumā, sūdzību daļā "Nelikumīgas un ar iekšējo tirgu nesaderīgas Eiropas subsīdijas", apelācijas sūdzības iesniedzēji paziņoja faktu, ka Nīderlandes Karaliste kopš 2007. gada bija piešķīrusi finansējumu Nīderlandes rāmja traļa kuģiem, ar kuriem tiek veikta elektrozveja, neievērojot it īpaši 5 % noteikumu un noteikumus, kas reglamentē EZF un EJZF. Apelācijas sūdzības iesniedzēji uzskata, ka šie traleri tādējādi nav varējuši saņemt šo finansējumu no šiem diviem fondiem, līdz ar to minētais finansējums esot jākvalificē kā nelikumīgs un ar iekšējo tirgu nesaderīgs valsts atbalsts.

11 Visbeidzot, sūdzību daļā "Ar iekšējo tirgu nesaderīgs valsts atbalsts", apelācijas sūdzības iesniedzēji informēja par to, ka pastāv dažādi atbalsta pasākumi, kurus Nīderlandes Karaliste ir piešķīrusi Nīderlandes rāmja traļa kuģiem, ar ko tiek veikta elektrozveja, kuri lielā mērā pārsniedz piemērojamos *de minimis* sliekšņus un kuri līdz ar to ir kvalificējami kā ar iekšējo tirgu nesaderīgs valsts atbalsts.

12 Ar 2021. gada 16. aprīļa vēstuli Komisijas Konkurences ģenerāldirektorāts norādīja apelācijas sūdzības iesniedzējiem, ka no sūdzībām izriet, ka apstrīdētais finansējums attiecas vai nu uz EZF, vai nu uz EJZF, un ka katrā no šiem gadījumiem noteikumi, kas reglamentē šos fondus, prevalē pār valsts atbalsta noteikumiem. Šis ģenerāldirektorāts uzskata – tā kā minētajās sūdzībās tika izvirzīti jautājumi par noteikumiem, kas reglamentē kopējo zivsaimniecības politiku (KZP), to izskatīšana jāveic saskaņā ar KZP paredzētajām īpašajām procedūrām. Šajā nolūkā minētais ģenerāldirektorāts ieteica apelācijas sūdzības iesniedzējiem iesniegt šīs sūdzības Komisijas Jūrlietu un zivsaimniecības ģenerāldirektorātam.

13 Ar 2021. gada 4. augusta vēstuli apelācijas sūdzības iesniedzēji būtībā apgalvoja, ka īpašie EZF un EJZF mehānismi neizslēdz nedz valsts atbalsta noteikumu piemērojamību, nedz arī iespēju iesniegt sūdzību saskaņā ar Regulu 2015/1589. Šajā ziņā tie atsaucās uz EZF regulas 7. panta 2. punktu un EJZF regulas 8. panta 2. punktu, saskaņā ar kuriem, kā uzskata apelācijas sūdzības iesniedzēji, finansējums, kas piešķirts, pārkāpjot šīs divas minētās regulas, jāizvērtē atbilstoši valsts atbalsta noteikumiem. Līdz ar to tie uzskata, ka Komisijai esot bijis jāidentificē instrumenti, ar kuriem piešķirts šis finansējums, un jānosaka tie no minētajiem instrumentiem, kuri jāuzskata par valsts atbalstu tādēļ, ka tie neietilpst EZF vai EJZF jomā.

14 Ar 2021. gada 22. novembra vēstuli Konkurences ģenerāldirektorāts, katrā ziņā atzīstot, ka Nīderlandes Karaliste ir atļāvusi elektrozveju pretēji Padomes Regulā (EK) Nr. 850/98 (1998. gada 30. marts) par zvejas resursu saglabāšanu, izmantojot tehniskos līdzekļus jūras organismu mazuļu aizsardzībai (OV 1998, L 125, 1. lpp.) paredzētajiem nosacījumiem, norādīja, ka starp EZF un EJZF finansējumu un minēto darbību nevar tikt konstatēta nekāda saikne. Tas secināja, ka nesaskata potenciāli nelikumīga valsts atbalsta elementu, attiecībā uz kuru būtu jāveic padziļināta pārbaude.

15 Ar 2022. gada 4. aprīļa vēstuli apelācijas sūdzības iesniedzēji iesniedza papildu informāciju, kas tostarp ietvēra sarakstus ar Nīderlandes rāmja traļa kuģiem, ar kuriem tiek veikta elektrozveja un kuri esot saņēmuši finansējumu no EZF un EJZF (turpmāk – 2022. gada 4. aprīļa vēstule). Tie arī informēja, ka pastāv Nīderlandes valsts pilnībā finansēta ieguldījumu atbalsta programma, kuras mērķis ir aprīkot piecus rāmja traļa kuģus, kas veic minēto zveju.

16 Ar 2022. gada 9. septembra vēstuli Konkurences ģenerāldirektorāts norādīja, ka tas no jauna ir detalizēti pārbaudījis Nīderlandes rāmja traļa kuģu, kas nodarbojas ar elektrozveju, finansējumu, pamatojoties uz šo papildu informāciju, ka nav noticis neviens EZF un EJZF noteikumu pārkāpums un ka, pamatojoties uz minēto, tas nesaskata nevienu potenciāli nelikumīga valsts atbalsta elementu, kas būtu padziļināti jāpārbauda.

17 Ar 2022. gada 8. novembra vēstuli apelācijas sūdzības iesniedzēji saskaņā ar LESD 265. panta otro daļu, kā arī Regulu 2015/1589, it īpaši tās 4., 12. un 15. pantu, aicināja Komisiju, atbildot uz sūdzībām, pieņemt lēmumu atbilstoši minētās regulas 4. pantam (turpmāk – aicinājums rīkoties).

18 Ar 2023. gada 14. februāra vēstuli "Vēstules sūdzību iesniedzējiem pirms lietas slēgšanas, lai informētu tos, ka Komisijas dienesti paredz izbeigt lietu" Komisija informēja apelācijas sūdzības iesniedzējus, ka tā ir pabeigusi sūdzību izskatīšanu (turpmāk – 2023. gada 14. februāra vēstule). Šajā ziņā tā norādīja, ka neplāno ierosināt sākt "pārkāpuma procedūru par to, ka [Nīderlandes Karaliste] nav ievērojusi Savienības tiesības". Tā precizēja, ka tā no jauna ir detalizēti pārbaudījusi Nīderlandes rāmja traļa kuģiem, kas nodarbojas ar elektrozveju, piešķirto finansējumu, ņemot vērā ar apelācijas sūdzības iesniedzēju 2022. gada 4. aprīļa vēstuli iesniegto papildu informāciju, un secinājusi, ka EZF un EJZF piemērojamie noteikumi nav pārkāpti. Pamatojoties uz minēto, tā informēja apelācijas sūdzības iesniedzējus par savu nodomu izbeigt lietu, tomēr aicinādama tos gadījumā, ja to rīcībā ir jauna informācija, kas var būt nozīmīga lietas atkārtotai izskatīšanai, sazināties ar Komisiju četru nedēļu laikā; pēc šī termiņa lieta varot tikt izbeigta.

Prasība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais spriedums

19 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2023. gada 14. martā, apelācijas sūdzības iesniedzēji cēla prasību, lūdzot konstatēt, ka Komisija ir prettiesiski atturējusies pieņemt lēmumu saskaņā ar Regulu 2015/1589, un uzdot Komisijai divu mēnešu laikā pieņemt lēmumu, pamatojoties uz šo regulu.

20 Lai pamatotu prasību, apelācijas sūdzības iesniedzēji norāda, ka saskaņā ar Regulas 2015/1589 12. panta 1. punkta otro daļu un 15. panta 1. punktu Komisijai ir bijis pienākums, pirmkārt, saprātīgā termiņā un pilnīgi un rūpīgi pārbaudīt informāciju, ko tie Komisijai bija iesnieguši sūdzībās, kā arī turpmākajā informācijas apmaiņā, ar ko tie paziņoja par dažādiem atbalsta pasākumiem, un, otrkārt, pieņemt galīgu lēmumu, pamatojoties uz šīs regulas 4. panta 2., 3. vai 4. punktu, skaidri paužot savu nostāju šajā ziņā. Apelācijas sūdzības iesniedzēji it īpaši norāda, ka Komisija ir kļūdaini uzskatījusi, ka, pamatojoties uz EZF regulas 7. pantu un EJZF regulas 8. pantu, Nīderlandes rāmja traļa kuģiem, kas nodarbojas ar elektrozveju, EZF un EJZF piešķirtais finansējums ir atbrīvots no valsts atbalsta noteikumu piemērošanas.

21 Pārsūdzētajā spriedumā Vispārējā tiesa būtībā, pirmām kārtām, izvērtēja Komisijas izvirzīto iebildi par prasības sakarā ar bezdarbību nepieņemamību saskaņā ar LESD 265. panta otro daļu. Tā norādīja, ka atsevišķās sūdzību daļās apelācijas sūdzības iesniedzēji bija informējuši, ka pastāv, pirmkārt, "nelikumīgas un ar iekšējo tirgu nesaderīgas Eiropas subsīdijas", kas atbilstoši EZF un EJZF ir piešķirtas Nīderlandes rāmja traļa kuģiem, ar kuriem tiek veikta elektrozveja, neievērojot tostarp 5 % noteikumu (turpmāk – apstrīdētais EZF un EJZF finansējums), un, otrkārt, "valsts subsīdijas" par labu minētajiem rāmja traļa kuģiem, kuras piešķīrusi Nīderlandes Karaliste un kuras jākvalificē kā valsts atbalsts (turpmāk – apstrīdētais valsts atbalsts).

22 Šajā ziņā tā uzskatīja, ka šī prasība jāatzīst par nepieņemamu, ciktāl tā ir vērsta uz to, lai tiktu konstatēta Komisijas bezdarbība saistībā ar tās atturēšanos pieņemt lēmumu atbilstoši Regulai 2015/1589 attiecībā uz apstrīdēto EZF un EJZF finansējumu.

23 Turpretim tā uzskatīja, ka minētā prasība ir jāatzīst par pieņemamu, ciktāl tās mērķis ir panākt Komisijas bezdarbības konstatējumu saistībā ar tās atturēšanos rīkoties atbilstoši Regulai 2015/1589 attiecībā uz apstrīdēto valsts atbalstu, ņemot vērā, ka šī iestāde nebija paudusi skaidru un galīgu nostāju LESD 265. panta izpratnē par aicinājumu rīkoties.

24 Otrām kārtām, saistībā ar apstrīdēto valsts atbalstu Vispārējā tiesa uzskatīja – tā kā Komisijai bija pienācīgi iesniegtas sūdzības, ar kurām tā tika informēta par iespējami nelikumīga atbalsta esamību vai par šāda atbalsta iespējamu ļaunprātīgu piemērošanu, tai bija jārīkojas saskaņā ar Regulas 2015/1589 12. panta 1. punkta otro daļu, 15. panta 1. punktu un 24. panta 2. punktu. Vispārējā tiesa uzskatīja – tā kā Komisija nav nedz veikusi kādas no šajās tiesību normās paredzētajām darbībām, nedz arī pieņēmusi lēmumu saskaņā ar tiem, šī iestāde, beidzoties divu mēnešu termiņam no aicinājuma rīkoties, atradās bezdarbības situācijā.

25 Tādējādi pārsūdzētā sprieduma rezolutīvās daļas 1. punktā Vispārējā tiesa apmierināja prasību sakarā ar bezdarbību, ciktāl tās mērķis bija panākt, lai tiktu konstatēta Komisijas bezdarbība attiecībā uz apstrīdēto valsts atbalstu, un minētā sprieduma rezolutīvās daļas 2. punktā tā šo prasību pārējā daļā noraidīja.

Lietas dalībnieku prasījumi apelācijas tiesvedībā

26 Apelācijas sūdzības iesniedzēju apelācijā izvirzītie prasījumi Tiesai ir šādi:

– atcelt pārsūdzētā sprieduma rezolutīvās daļas 2. punktu;

– apmierināt to prasījumus un konstatēt, ka Komisija sūdzību izskatīšanas noslēgumā ir prettiesiski atturējusies pieņemt lēmumu saskaņā ar Regulu 2015/1589, un

– piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, kas radušies tiesvedībā pirmajā instancē un apelācijas instancē.

27 Komisijas prasījumi Tiesai ir šādi:

– noraidīt apelācijas sūdzību un

– piespriest apelācijas sūdzību iesniedzējiem atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Par apelācijas sūdzību

28 Lai pamatotu apelācijas sūdzību, apelācijas sūdzības iesniedzēji izvirza trīs pamatus.

29 Pirmais pamats attiecas uz tiesību kļūdu un faktu sagrozīšanu, ciktāl Vispārējā tiesa – uzskatīdama, ka Komisija ir paudusi skaidru un galīgu nostāju par aicinājumu rīkoties, – ir pamatojusies uz kļūdainu testu, saskaņā ar kuru tas, vai tikusi pausta nostāja, tika izvērtēts, ņemot vērā tikai informācijas apmaiņu pirms vēstules, ar kuru izteikts aicinājums rīkoties.

30 Otrais pamats attiecas uz tiesību kļūdu un faktu sagrozīšanu, ciktāl Vispārējā tiesa ir uzskatījusi, ka Komisija, atbildot uz aicinājumu rīkoties, bija atsaukusies uz savu iepriekšējo informācijas apmaiņu nostājas paušanai 2023. gada 14. februāra vēstulē.

31 Trešais pamats attiecas uz pārsūdzētā sprieduma pamatojuma neesību un jebkurā gadījumā – uz tiesību kļūdu, jo Vispārējā tiesa neesot lēmusi par Regulas 2015/1589 ievērošanu, izraisot pamattiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pārkāpumu.

Par pirmo pamatu

Lietas dalībnieku argumenti

32 Pirmais pamats ir iedalīts divās daļās.

33 Ar pirmā pamata pirmo daļu apelācijas sūdzības iesniedzēji apgalvo, ka jaunais tests, ko Vispārējā tiesa ir ieviesusi, lai novērtētu, vai prasības sakarā ar bezdarbību kontekstā Eiropas Savienības iestāde paudusi skaidru un galīgu nostāju, neatbilst principiem, kas reglamentē nostājas formulēšanas juridisko kvalifikāciju LESD 265. panta izpratnē. Tie apgalvo, ka saskaņā ar šiem principiem šādai nostājas paušanai jābūt skaidrai un galīgai, tā nedrīkst radīt nekādas šaubas par attieksmi, ko šī iestāde ir paredzējusi piemērot pieteicēja lūgumam, un jāatbild uz aicinājumu rīkoties.

34 Pirmām kārtām, tas vien, ka pieteicējs un attiecīgā iestāde ir sazinājušies pirms aicinājuma rīkoties, nevarot atbilst skaidrības un noteiktības prasībai, kura nostiprināta Tiesas judikatūrā attiecībā uz rīcības veidu, kas šai iestādei ir jāīsteno saistībā ar šādu aicinājumu. Turklāt iepriekšējās informācijas apmaiņas ņemšana vērā esot vēl jo mazāk nozīmīga, ja, kā tas ir šajā lietā, attiecīgā iestāde uz to pat nav tieši atsaukusies, lai ilustrētu, paskaidrotu vai vismaz paustu savu nostāju atbildes vēstulē uz aicinājumu rīkoties. Pie tam nepieciešamība pieņemt lēmumu Regulas 2015/1589 4. panta izpratnē izrietot ne tikai no apelācijas sūdzības iesniedzēju tiesībām to saņemt saskaņā ar šo regulu, bet arī no labas pārvaldības prasības.

35 Otrām kārtām, nostājai esot jābūt formulētai pēc aicinājuma rīkoties. Vispārējā tiesa, uzskatīdama, ka iestāde var būt paudusi nostāju pirms šāda aicinājuma un ka informācijas apmaiņas, kas notikusi pirms šī aicinājuma, izskatīšana ir pietiekama, lai uzskatītu, ka šī iestāde ir paudusi nostāju par minētajā aicinājumā formulēto lūgumu, pat ja tā to nav darījusi atbildē uz aicinājumu rīkoties, esot sagrozījusi pašu LESD 265. panta noteikumu būtību. Šāda pieeja atņemot jēgu aicinājuma rīkoties pirms iespējamās prasības sakarā ar bezdarbību nozīmei, proti, konkretizēt prasību pret iestādi un elementus, uz kuriem tai ir jāatbild.

36 Šajā ziņā Vispārējā tiesa, nospriezdama, ka no Tiesas judikatūras izriet, ka, lai pārbaudītu, vai pēc aicinājuma rīkoties ir pausta skaidra un galīga nostāja, var ņemt vērā pirms šī aicinājuma notikušo informācijas apmaiņu, esot sagrozījusi 2020. gada 16. jūnija rīkojumā CJ/Eiropas Savienības Tiesa (C-634/19 P, EU:C:2020:474) paredzētos Tiesas apsvērumus.

37 Ar pirmā pamata otro daļu apelācijas sūdzības iesniedzēji norāda uz Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk – Harta) 41. un 47. panta pārkāpumu, jo esot piemērots jauns tests, ko Vispārējā tiesa izmantojusi pārsūdzētajā spriedumā.

38 Pirmām kārtām, šis jaunais tests esot acīmredzams tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību pārkāpums, jo neesot ievērots Hartas 47. pants un tiesiskās drošības princips. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tiesas kontroles efektivitāte kopā ar tiesiskās drošības principu prasot, lai ieinteresētā persona, lasot pašu lēmumu, varētu uzzināt iemeslus, uz kuriem ir balstīts lēmums, kas uz to attiecas. Apelācijas sūdzības iesniedzēji uzskata, ka secinājums, saskaņā ar kuru

Komisija ir paudusi skaidru un galīgu nostāju, pamatojoties uz neskaidru un formālu atsauci uz iepriekšēju saraksti, kuras saturu šī iestāde nekādi nav minējusi, neatbilst Hartas un Tiesas judikatūras prasībām.

39 Otrām kārtām, minētais jaunais tests, ar ko tiek pārkāpts Hartas 41. pants, radot Komisijai noteiktā labas pārvaldības pienākuma un it īpaši pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu. Proti, šī iestāde varētu aprobežoties ar neskaidru formālu atsauci uz iepriekšējo saraksti un neaplūkot sūdzības iesniedzēja papildu apsvērumus, kas iesniegti pēc šīs sarakstes un pirms aicinājuma rīkoties, kā arī šajā aicinājumā tieši izteiktos lūgumus. Šāda pieeja liegtu šim sūdzības iesniedzējam, kā tas esot šajā lietā, precīzi saprast iemeslus, kuru dēļ minētā iestāde ir noraidījusi tā lūgumu, un noskaidrot, vai šī iestāde ir ieņēmusi skaidru un galīgu nostāju.

40 Komisija norāda, ka pirmais pamats ir acīmredzami nepamatots.

Tiesas vērtējums

– *Par pirmā pamata pirmo daļu*

41 Ar pirmā pamata pirmo daļu apelācijas sūdzības iesniedzēji būtībā pārmet Vispārējai tiesai, ka tā ir uzskatījusi, ka tas, vai Komisija ir paudusi skaidru un galīgu nostāju prasības sakarā ar bezdarbību kontekstā, var, pirmkārt, tikt izvērtēts, ņemot vērā pirms aicinājuma rīkoties notikušo informācijas apmaiņu, un, otrkārt, tikt izvērtēts, ņemot vērā tikai šo informācijas apmaiņu, jo nostājas paušanai esot jānotiek pēc šī aicinājuma.

42 Ievadā jānorāda, ka attiecībā uz apelācijas sūdzības iesniedzēju argumentiem par situāciju, kurā iestāde tieši neatsaucas uz iepriekšējo informācijas apmaiņu, lai ilustrētu, paskaidrotu vai vismaz paustu savu nostāju atbildes vēstulē uz aicinājumu rīkoties, kā tas ir šajā lietā, šie argumenti pārklājas ar argumentiem, kas izvirzīti pirmā pamata otrajā daļā un, kā turklāt norāda apelācijas sūdzības iesniedzēji, otrajā pamatā, un tiks izvērtēti kopā ar šiem argumentiem.

43 Turklāt apelācijas sūdzības iesniedzēju argumenti par nepieciešamību pieņemt lēmumu Regulas 2015/1589 4. panta izpratnē pārklājas ar tiem, kas izklāstīti trešajā pamatā, un tiks izskatīti šajā kontekstā.

44 Pirmām kārtām, Tiesa ir atzinusi, kā Vispārējā tiesa būtībā ir minējusi pārsūdzētā sprieduma 34. punktā, ka, lai novērtētu, vai pēc tam, kad pieteicējs Savienības iestādei nosūtījis aicinājumu rīkoties, ir tikusi formulēta Savienības iestādes nostāja LESD 265. panta otrās daļas izpratnē, var ņemt vērā informācijas apmaiņu starp šo pieteicēju un šo iestādi, kas notikusi pirms šīs nostājas paušanas, kā arī informācijas apmaiņu pirms šī aicinājuma (šajā nozīmē skat. rīkojumus, 2020. gada 16. jūnijs, CJ/Eiropas Savienības Tiesa, C-634/19 P, EU:C:2020:474, 30. un 31. punkts, kā arī 2023. gada 5. oktobris, NO/Komisija, C-221/23 P, EU:C:2023:754, 49.–51. punkts).

45 Šajā ziņā, ciktāl apelācijas sūdzības iesniedzēji uzskata, ka Vispārējā tiesa ir sagrozījusi 2020. gada 16. jūnija rīkojumā CJ/Eiropas Savienības Tiesa (C-634/19 P, EU:C:2020:474) ietvertos Tiesas apsvērumus, norādīdami, ka šī rīkojuma 33. punktā Tiesa ir analizējusi attiecīgās iestādes atbildes uz tai adresēto aicinājumu rīkoties formulējumu, nevis iepriekšējās informācijas apmaiņas formulējumu, šim argumentam nevar piekrist. Proti, Tiesa šajā punktā ir vienīgi atbildējusi uz apelācijas sūdzības iesniedzēja argumentu, kas attiecas tieši uz šīs atbildes saturu.

46 Otrām kārtām, ciktāl apelācijas sūdzības iesniedzēji apstrīd Vispārējās tiesas nostāju, kas ļauj secināt, ka attiecīgā Savienības iestāde ir paudusi nostāju par aicinājumu rīkoties, ņemot vērā tikai informācijas apmaiņu pirms šī aicinājuma, ir jākonstatē, ka, pretēji tam, ko apgalvo Komisija, apelācijas sūdzības iesniedzēji šo iebildumu ir izvirzījuši ne tikai replikas raksta stadijā, bet arī apelācijas sūdzībā, pat ja tas skaidri izriet tikai no pamatu kopsavilkuma. Līdz ar to minētais iebildums nav jauns un ir pieņemams.

47 Tomēr šis iebildums ir jānoraida, jo tas ir balstīts uz kļūdainu pieņēmumu. Proti, Vispārējā tiesa nav uzskatījusi, ka Komisija ir paudusi nostāju par aicinājumu rīkoties attiecībā uz apstrīdēto EZF un EJZF finansējumu, ņemdama vērā tikai pirms šī aicinājuma notikušo informācijas apmaiņu, jo tā, kā izriet no pārsūdzētā sprieduma 32. punkta, ir balstījusies arī uz 2023. gada 14. februāra vēstules saturu, un minētā sprieduma 48. punktā tā ir uzskatījusi, ka šī vēstule ir Komisijas nostājas paušana LESD 265. panta otrās daļas izpratnē.

48 No tā izriet, ka pirmā pamata pirmā daļa ir jānoraida.

– *Par pirmā pamata otro daļu*

49 Ar pirmā pamata otro daļu apelācijas sūdzības iesniedzēji būtībā pārmet Vispārējai tiesai, ka tā ir uzskatījusi, ka Komisija ir paudusi skaidru un galīgu nostāju, lai gan šī iestāde esot veikusi tikai neskaidru un formālu atsauci uz iepriekšēju saraksti, kuras saturs nav minēts, un tas esot Hartas 41. un 47. panta, kā arī tiesiskās drošības principa pārkāpums.

50 Pirmām kārtām, jānorāda, ka no apelācijas sūdzības iesniedzēju argumentācijas neizriet, kādā veidā atsauce uz iepriekšēju saraksti, pat ja tā būtu formāla, liegtu efektīvi celt LESD 265. pantā paredzēto prasību sakarā ar bezdarbību.

51 Otrām kārtām, lai gan prasības Tiesā pieņemamības nosacījumi ir jāinterpretē, ņemot vērā Hartas 47. pantā garantētās tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību, šis pants tomēr nevar izraisīt LESD 265. pantā paredzēto prasības sakarā ar bezdarbību pieņemamības nosacījumu grozīšanu (rīkojums, 2018. gada 8. februāris, *CBA Spielapparate- und Restaurantbetrieb*/Komisija, C-508/17 P, EU:C:2018:72, 20. punkts).

52 Ciktāl apelācijas sūdzības iesniedzēji būtībā apgalvo, ka Vispārējās tiesas pieeja liedzot sūdzības iesniedzējam saprast attiecīgās iestādes iemeslus, kuru dēļ viņa pieteikums tika noraidīts, un attiecīgajā gadījumā lietderīgi apstrīdēt šīs iestādes nostāju, šī argumentācija ir balstīta uz pieņēmumu, ka šis sūdzības iesniedzējs ir sapratis, ka minētā iestāde ir noraidījusi viņa lūgumu, tai paužot nostāju par aicinājumu rīkoties, ko tai bija adresējis minētais sūdzības iesniedzējs. Kā norāda Komisija, minētā apelācijas sūdzības iesniedzēju argumentācija izriet no tā, ka LESD 296. panta otrajā daļā paredzētā prasība norādīt tiesību akta pamatojumu ir sajaukta ar "nostājas formulēšanas" LESD 265. panta otrās daļas izpratnē identificēšanu.

53 Turklāt, lai noteiktu, ka attiecīgā iestāde ir paudusi skaidru un galīgu nostāju, nevar prasīt, lai tā savā atbildē attiecībā uz tai adresēto aicinājumu rīkoties sistemātiski pārņemtu iepriekšējas informācijas apmaiņas ar pieteicēju, uz kuru tā balstās šajā atbildē, saturu, ne arī to, lai tā šajā atbildē tieši atsauktos uz saviem iepriekšējiem secinājumiem, kas ietverti šajā iepriekšējā informācijas apmaiņā, it īpaši, ja šis pieteicējs pirms minētās atbildes notikušajā informācijas apmaiņā ar šo iestādi neapstrīd vai pat norāda, ka ir sapratis šo secinājumu nozīmi.

54 Šajā lietā jānorāda, ka pārsūdzētā sprieduma 29. punktā, kuru apelācijas sūdzības iesniedzēji apelācijas tiesvedībā nav apstrīdējuši, Vispārējā tiesa ir precizējusi, ka aicinājumā rīkoties apelācijas sūdzības iesniedzēji, it īpaši atsaucoties uz sūdzībām un 2022. gada 4. aprīļa vēstuli, bija aicinājuši Komisiju pieņemt lēmumu saskaņā ar Regulas 2015/1589 4. pantu.

55 Kā Vispārējā tiesa ir minējusi pārsūdzētā sprieduma 14. punktā, kas apelācijas tiesvedībā arī nav apstrīdēts, Komisija 2023. gada 14. februāra vēstulē norādīja, ka tā ir no jauna detalizēti izvērtējusi Nīderlandes kuģu saņemto finansējumu, pamatojoties uz apelācijas sūdzības iesniedzēju 2022. gada 4. aprīļa vēstulē iesniegto papildu informāciju, un precizēja, ka tā lemj, ņemot vērā šo informāciju.

56 Šajā ziņā pārsūdzētā sprieduma 30.–32. punktā, kas arī nav apstrīdēti apelācijas tiesvedībā, Vispārējā tiesa, kā apgalvo Komisija, norādījusi, kādā veidā iepriekšējā saziņa starp Komisiju un apelācijas sūdzības iesniedzējiem ir atbildusi aicinājumam rīkoties un to argumentācijai, it īpaši pamatojoties uz to, ka daži no 2023. gada 14. februāra vēstulē ietvertajiem motīviem ir identiski tiem, kas izklāstīti vienā no šīs saziņas gadījumiem, proti, 2022. gada 9. septembra vēstulē. Būtībā tā ir precizējusi, ka Komisija informācijas apmaiņā ar apelācijas sūdzības iesniedzējiem bija norādījusi, ka tā uzskata – ar apstrīdēto EZF un EJZF finansējumu nav pārkāpti noteikumi attiecībā uz EZF un EJZF, kā tas izriet no 2021. gada 22. novembra un 2022. gada 9. septembra vēstulēm, un ka saskaņā ar Regulu 2015/1589 tai nav kompetences pieņemt lēmumu par šo finansējumu.

57 Turklāt pārsūdzētā sprieduma 33.–35. punktā Vispārējā tiesa ir norādījusi, ka, lai gan 2023. gada 14. februāra vēstulē Komisija nebija tiešā tekstā atteikusies pieņemt lēmumu saskaņā ar Regulu 2015/1589 un arī nebija norādījusi, ka tai nav kompetences pieņemt šādu lēmumu attiecībā uz apstrīdēto EZF un EJZF finansējumu, tā šajā vēstulē bija atsaukusies uz savām iepriekšējām 2021. gada 22. novembra un 2022. gada 9. septembra vēstulēm un būtībā bija apstiprinājusi savu šā sprieduma iepriekšējā punktā izklāstīto nostāju, kas bija skaidri pausta iepriekš.

58 Turklāt apelācijas sūdzības iesniedzēji neapstrīd pārsūdzētā sprieduma 41. punktā ietvertos apsvērumus, saskaņā ar kuriem, pirmkārt, tie, "kā izriet no to 2021. gada 4. augusta vēstules, patiešām ir sapratuši, ka Komisija uzskatīja, ka tai nav kompetences pieņemt" lēmumu saskaņā ar Regulas 2015/1589 4. pantu attiecībā uz apstrīdēto EZF un EJZF finansējumu, un, otrkārt, šajā pašā vēstulē tie ir izklāstījuši iemeslus, kuru dēļ tie uzskata, ka Komisijas šādi paustā nostāja ir kļūdaina.

59 No tā izriet, ka pirmā pamata otrā daļa ir jānoraida.

60 Līdz ar to pirmais pamats ir jānoraida kopumā.

Par otro pamatu

Lietas dalībnieku argumenti

61 Apelācijas sūdzības iesniedzēji norāda, ka Vispārējā tiesa ir sagrozījusi faktus, uzskatīdama, ka atsauce uz divām vēstulēm, kas ir agrākas par 2023. gada 14. februāra vēstuli, ļauj izskaidrot Komisijas šajā vēstulē pausto nostāju. Proti, minētajā vēstulē, izņemot tikai tīri formālu norādi uz šīm divām vēstulēm, neesot ietverta neviena cita atsauce uz iepriekšējiem secinājumiem, pie

kuriem ir nonākusi Komisija. Šāda norāde esot acīmredzami neskaidra un sekundāra, un to nevar pielīdzināt, kā esot uzskatījusi Vispārējā tiesa, minēto divu vēstuļu satura apstiprinājumam "pēc būtības".

62 Replikas rakstā apelācijas sūdzības iesniedzēji uzsver, ka tie pārmet Vispārējai tiesai, ka tā ir pieļāvusi kļūdu faktu juridiskajā kvalifikācijā, 2023. gada 14. februāra vēstuli kvalificējot kā nostājas formulēšanu LESD 265. panta izpratnē. Šī kļūda esot balstīta uz nozīmīgu lietas materiālu neprecīzu interpretāciju. Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 35. punktā esot acīmredzami sagrozījusi faktus, jo Komisija nevienā brīdī šajā vēstulē neesot pārņēmusi informācijas apmaiņas, kas notikusi pirms šīs vēstules, saturu, ne arī likusi saprast, ka tā apstiprina tās saturu.

63 Komisija uzskata, ka otrais pamats ir daļēji nepieņemams un daļēji nepamatots.

Tiesas vērtējums

64 Jākonstatē, ka apelācijas sūdzības iesniedzēji neapstrīd faktu, ka 2023. gada 14. februāra vēstulē Komisija ir minējusi savas 2021. gada 22. novembra un 2022. gada 9. septembra vēstules, bet apstrīd šīs atsauces pietiekamību, apgalvodami, ka Komisijai esot bijis jāpārņem šajā saziņā ietvertie secinājumi.

65 Tomēr to argumentācija ir balstīta uz kļūdainu pieņēmumu. Proti, kā izriet no pirmā pamata otrās daļas analīzes, it īpaši no šā sprieduma 53. punkta, šāda atsauce uz iepriekšēju informācijas apmaiņu starp attiecīgo iestādi un pieteicēju atkarībā no lietas apstākļiem var būt pietiekama, lai noteiktu attiecīgās Savienības iestādes skaidru un galīgu nostāju LESD 265. panta izpratnē, un netiek prasīts, lai šīs iestādes iepriekšējo analīžu un secinājumu saturs tiktu sistemātiski atspoguļots tās atbildē uz aicinājumu rīkoties.

66 Šajā ziņā jākonstatē, ka, pirmkārt, apelācijas sūdzības iesniedzēji neapgalvo, ka pārsūdzētā sprieduma 35. punktā Vispārējā tiesa būtu kļūdaini rezumējusi Komisijas nostāju, kas pausta informācijas apmaiņā pirms 2023. gada 14. februāra vēstules (skat. šā sprieduma 56. un 57. punktu).

67 Otrkārt, kā ir konstatēts šā sprieduma 58. punktā, apelācijas sūdzības iesniedzēji neapstrīd pārsūdzētā sprieduma 41. punktā ietvertos apsvērumus, it īpaši to, ka tie bija sapratuši, ka Komisija uzskatīja, ka tai nav kompetences pieņemt lēmumu saskaņā ar Regulas 2015/1589 4. pantu attiecībā uz apstrīdēto EZF un EJZF finansējumu, un ka tie bija apstrīdējuši šīs Komisijas nostājas pamatotību.

68 No tā izriet, ka Vispārējā tiesa nav pieļāvusi kļūdu faktu juridiskajā kvalifikācijā, pārsūdzētā sprieduma 48. punktā būtībā norādīdama, ka 2023. gada 14. februāra vēstule ir uzskatāma par Komisijas nostājas formulēšanu LESD 265. panta otrās daļas izpratnē.

69 Līdz ar to otrais pamats ir jānoraida, un nav vajadzības lemt par Komisijas izvirzīto iebildi par nepieņemamību.

Par trešo pamatu

Lietas dalībnieku argumenti

70 Izvirzot trešo pamatu, apelācijas sūdzības iesniedzēji apgalvo, ka tiem kā ieinteresētajām personām bija tiesības lūgt un saņemt Komisijas lēmumu Regulas 2015/1589 4. panta izpratnē. Tā kā šāda lēmuma nav, viņi norāda, ka ir formāli lūguši šai iestādei "saskaņā ar LESD 265. panta otro daļu, kā arī Regulu [2015/1589], it īpaši tās 4., 12. un 15. pantu, [..] pieņemt lēmumu atbilstoši [šim] 4. pantam", jo, lai Komisijai būtu kompetence saskaņā ar šo regulu, neesot nepieciešams pierādīt valsts atbalsta esamību LESD 107. panta izpratnē.

71 Trešo pamatu veido divas daļas.

72 Trešā pamata pirmajā daļā apelācijas sūdzības iesniedzēji apgalvo, ka pārsūdzētajā spriedumā neesot norādīts pamatojums un jebkurā gadījumā esot pieļauta tiesību kļūda, izvērtējot prasības sakarā ar bezdarbību pieņemamību, jo Vispārējā tiesa neesot lēmusi par Regulas 2015/1589 ievērošanu.

73 Ar pirmo iebildumu apelācijas sūdzības iesniedzēji apgalvo, ka Komisijai bija jāpieņem lēmums saskaņā ar Regulu 2015/1589 un ka Vispārējās tiesas pieejas rezultātā sūdzības iesniedzējiem tiek atņemtas šajā regulā paredzētās procesuālās tiesības, it īpaši tiesības saņemt šādu lēmumu. Tie uzsver, ka, lai gan maksājumi, ko dalībvalstis veic saskaņā ar EZF un EJZF, principā ir izslēgti no LESD 107.–109. panta piemērošanas jomas, šī izslēgšana ir spēkā tikai tad, ja attiecīgais atbalsts tiek izmaksāts saskaņā ar attiecīgi EZF regulu vai EJZF regulu. Šajā ziņā tie atsaucas uz EZF regulas 7. panta 2. un 3. punktu, kā arī uz EJZF regulas 8. panta 2. un 3. punktu. Apelācijas sūdzības iesniedzēji uzskata, ka no tā izriet, ka, tiklīdz rodas šaubas, Komisijai ir jāveic Regulā 2015/1589 paredzētā pārbaude un jāpieņem lēmums pēdējās minētās regulas 4. panta izpratnē.

74 Ar otro iebildumu apelācijas sūdzības iesniedzēji apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, jo ne pirmsslēgšanas vēstuli, ne kādu citu Komisijas vēstuli nevarot pielīdzināt formālajam lēmumam Regulas 2015/1589 izpratnē. Apelācijas sūdzības iesniedzēji uzskata, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, nelemdama par šīs regulas piemērojamību apstrīdētajam EZF un EJZF finansējumam, jo šādu jautājumu varot izskatīt tikai pēc tam, kad ir konstatēta prasības sakarā ar bezdarbību pieņemamība, savukārt viņu sūdzības kvalifikācija saskaņā ar minētās regulas 24. pantu ir būtisks iepriekšējs jautājums, lai izvērtētu šo pieņemamību. Tie uzskata, ka prasība par Komisijas bezdarbību attiecībā uz atbalsta pasākumu ir pieņemama, ja apelācijas sūdzības iesniedzēji pierāda, ka pasākums, no kura pieņemšanas šī iestāde ir atturējusies, to skar tieši un individuāli.

75 Ar trešo iebildumu apelācijas sūdzības iesniedzēji pārmet Vispārējai tiesai nekonsekvenci viņu prasības analīzē attiecībā, pirmkārt, uz apstrīdēto EZF un EJZF finansējumu un, otrkārt, apstrīdēto valsts atbalstu. Proti, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 63. punktā esot pamatoti uzskatījusi, ka 2023. gada 14. februāra vēstulē Komisija nav pamatojusies uz Regulas 2015/1589 24. panta 2. punkta otro daļu, un tas lika Vispārējai tiesai uzskatīt, ka šī iestāde nav paudusi skaidru un galīgu nostāju par aicinājumu rīkoties saistībā ar šo atbalstu. Apelācijas sūdzības iesniedzēji uzskata, ka šī nekonsekvence radot pārsūdzētā sprieduma pamatojuma neesību un katrā ziņā esot tiesību kļūda. Proti, šī kļūda izraisot situāciju, kurā apelācijas sūdzības iesniedzējiem tiek liegtas to procesuālās tiesības un pārsūdzams formāls lēmums, kā rezultātā tiek pārkāptas Hartas 47. pantā garantētās lietas dalībnieku pamattiesības uz efektīvu pārbaudi tiesā.

76 Ar trešā pamata otro daļu apelācijas sūdzības iesniedzēji izvirza Hartas 47. pantā garantētā efektīvas tiesību aizsardzības tiesā principa pārkāpumu.

77 Pirmkārt, tie apgalvo, ka Komisija ir atturējusies ieņemt skaidru un galīgu nostāju. Tā kā Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 35. punktā neesot lēmusi par Regulas 2015/1589 piemērojamību apstrīdētajam EZF un EJZF finansējumam, apelācijas sūdzības iesniedzējiem – neraugoties uz to šajā ziņā izteikto lūgumu – esot liegtas tiesības saņemt formālu Komisijas lēmumu saskaņā ar šo regulu.

78 Turklāt "2021. gada vēstules", uz kurām atsauce ir veikta 2023. gada 14. februāra vēstulē, arī nevarot tikt uzskatītas par tādām, kas atbilst minētās regulas prasībām, jo salīdzinājumā ar lēmumu, kas Komisijai būtu bijis jāpieņem saskaņā ar šīs regulas 4. pantu, tām esot sagatavojošs un provizorisks raksturs.

79 Otrkārt, šī Vispārējās tiesas pieeja tiem liedzot tiesību aizsardzības līdzekli pret Komisijas bezdarbību. Proti, 2023. gada 14. februāra vēstuli varot uzskatīt tikai par sagatavojošu, nevis par galīgu aktu, un kā tāds tā neesot apstrīdams tiesību akts LESD 263. panta izpratnē. Šādu secinājumu nevarot atspēkot Tiesas judikatūra, saskaņā ar kuru sūdzības noraidīšana Regulas 2015/1589 24. panta 2. punkta izpratnē noteiktos gadījumos var būt apstrīdams akts, jo šī judikatūra esot piemērojama tikai aktiem, ar kuriem Komisija pieņem galīgo nostāju par iesniegtu sūdzību, bet šajā lietā tas tā neesot.

80 Komisija norāda, ka trešais pamats ir daļēji neiedarbīgs un daļēji nepamatots.

Tiesas vērtējums

– *Par trešā pamata pirmo daļu*

81 Ar trešā pamata pirmo daļu apelācijas sūdzības iesniedzēji būtībā pārmet Vispārējai tiesai pārsūdzētā sprieduma pamatojuma neesību un jebkurā gadījumā – tiesību kļūdu tās vērtējumā par prasības sakarā ar bezdarbību pieņemamību attiecībā uz apstrīdēto EZF un EJZF finansējumu, ciktāl tā šajā ziņā nav lēmusi par Regulas 2015/1589 ievērošanu.

82 Ar pirmo un otro iebildumu, kas jāizskata kopā, apelācijas sūdzības iesniedzēji būtībā apgalvo, ka bezdarbība nav tikusi izbeigta, jo Komisijai esot bijis jāpieņem lēmums saskaņā ar Regulas 2015/1589 4. pantu, un tie būtībā pārmet Vispārējai tiesai, ka tā ir pieļāvusi tiesību kļūdu, nelemjot par Regulas 2015/1589 piemērojamību apstrīdētajam EZF un EJZF finansējumam, jo šāds jautājums varēja tikt izskatīts tikai pēc tam, kad bija konstatēta prasības sakarā ar bezdarbību pieņemamība.

83 Jānorāda, ka pārsūdzētā sprieduma 23. punktā Vispārējā tiesa pamatoti ir atgādinājusi, ka LESD 265. pantā paredzētie prasības sakarā ar bezdarbību pieņemamības nosacījumi nav izpildīti tad, ja iestāde, kura ir aicināta rīkoties, ir paudusi nostāju par šo aicinājumu pirms prasības celšanas, un ka tāda tiesību akta pieņemšana, kas atšķiras no tā, kādu ieinteresētās personas ir vēlējušās panākt vai uzskatījušas par nepieciešamu, tāda kā pienācīgi pamatots atteikums rīkoties saskaņā ar aicinājumu rīkoties, ir nostājas paušana, ar kuru tiek izbeigta bezdarbība (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 24. marts, *Wagenknecht*/Komisija, C-130/21 P, EU:C:2022:226, 31. punkts, un rīkojumu, 2024. gada 11. oktobris, ST/*Frontex*, C-62/24 P, EU:C:2024:882, 20. punkts).

84 Kā ir norādīts otrā pamata analīzē, Vispārējā tiesa būtībā uzskatījusi, ka 2023. gada 14. februāra vēstulē, lasot to iepriekšējās informācijas apmaiņas kontekstā, Komisija bija apstiprinājusi, pirmkārt, ka ar apstrīdēto EZF un EJZF finansējumu nav pārkāpti noteikumi attiecībā uz EZF un EJZF un, otrkārt, ka tā uzskatīja – kā to bija sapratuši apelācijas sūdzības iesniedzēji –, ka saskaņā ar Regulu 2015/1589 tai nav kompetences pieņemt lēmumu par šo finansējumu.

85 Kā izriet no otrā pamata analīzes un it īpaši no šā sprieduma 68. punkta, Vispārējā tiesa nav pieļāvusi kļūdu faktu juridiskajā kvalifikācijā, uzskatīdama, ka 2023. gada 14. februāra vēstule ir Komisijas nostājas formulēšana LESD 265. panta otrās daļas izpratnē.

86 No tā izriet, ka Vispārējā tiesa nav pieļāvusi tiesību kļūdu, no šīs nostājas paušanas esības secinot, ka prasība sakarā ar bezdarbību, ciktāl tā attiecās uz atturēšanos no rīcības saistībā ar apstrīdēto EZF un EJZF finansējumu, bija nepieņemama, jo apstāklim, ka minētā nostājas paušana apelācijas sūdzības iesniedzējiem nebija apmierinoša, jo Komisija nebija pieņēmusi lēmumu saskaņā ar Regulas 2015/1589 4. pantu, nav nozīmes saistībā ar pārbaudi, vai Komisija ir paudusi nostāju LESD 265. panta izpratnē.

87 Šajā kontekstā nav nozīmes arī jautājumam par Komisijas nostājas tiesiskumu, proti, vai tā ir kļūdaini vai pamatoti uzskatījusi, ka saskaņā ar Regulu 2015/1589 tai nav kompetences pieņemt lēmumu par apstrīdēto EZF un EJZF finansējumu. Līdz ar to Vispārējā tiesa nav pieļāvusi kļūdu, nelemdama par Regulas 2015/1589 piemērojamību attiecībā uz apstrīdēto EZF un EJZF finansējumu.

88 Turklāt, ciktāl apelācijas sūdzības iesniedzēji uzskata, ka prasība par Komisijas bezdarbību attiecībā uz atbalsta pasākumu ir pieņemama, ja prasītājs pierāda, ka pasākums, no kura veikšanas šī iestāde ir atturējusies, to skar tieši un individuāli, pietiek ar konstatējumu, ka šāda interpretācija ir pretrunā LESD 265. panta skaidrajam formulējumam, no kura nekādi neizriet, ka šis apstāklis nozīmētu prasības par bezdarbību pieņemamību.

89 Tādējādi pirmais un otrais iebildums ir jānoraida.

90 Ar trešo iebildumu apelācijas sūdzības iesniedzēji, atsaucoties uz pārsūdzētā sprieduma 63. punktu, pārmet Vispārējai tiesai nekonsekvenci to prasības analīzē attiecībā, pirmkārt, uz apstrīdēto EZF un EJZF finansējumu un, otrkārt, uz apstrīdēto valsts atbalstu.

91 Šis iebildums ir jānoraida, jo tas ir balstīts uz kļūdainu pārsūdzētā sprieduma izpratni.

92 Proti, Vispārējā tiesa ir uzskatījusi, ka ne 2023. gada 14. februāra vēstulē, ne savā iepriekšējā informācijas apmaiņā ar apelācijas sūdzības iesniedzējiem Komisija nav paudusi nostāju par apstrīdēto valsts atbalstu. Tā kā Komisija apgalvoja, ka šī vēstule ir jāuzskata par vēstuli, kas pieņemta, pamatojoties uz Regulas 2015/1589 24. panta 2. punkta otro daļu, Vispārējā tiesa atbildējusi uz šo argumentu, uzsverot, ka Komisijas argumentāciju par šo aspektu tā uzskata par nekonsekventu. Šajā ziņā pārsūdzētā sprieduma 63. punktā tā ir precizējusi, ka Komisija minētajā vēstulē nav pamatojusies uz šo pantu, un minētā sprieduma 64. punktā – ka šī iestāde nevar vienlaikus apgalvot, ka tai nebija kompetences pieņemt lēmumu saskaņā ar šo regulu, atbildot uz tai iesniegtajām sūdzībām, bet – pakārtoti –, ka 2023. gada 14. februāra vēstule tomēr bija jāuzskata par vēstuli, kas pamatota ar minēto 24. panta 2. punkta otro daļu.

93 Tādējādi nav tā, ka Vispārējā tiesa prasību sakarā ar bezdarbību par pieņemamu, ciktāl tā attiecās uz atturēšanos no rīcības attiecībā uz apstrīdēto valsts atbalstu, ir atzinusi tāpēc, ka Komisija nebija pamatojusies uz 24. panta 2. punkta otro daļu.

94 Līdz ar to Vispārējai tiesai nevar pārmest apelācijas sūdzības iesniedzēju apgalvoto analīzes nekonsekvenci.

95 Turklāt, ciktāl ar trešo iebildumu apelācijas sūdzības iesniedzēji atsaucas arī uz Hartas 47. pantā garantēto lietas dalībnieku pamattiesību uz efektīvu pārbaudi tiesā pārkāpumu, šī argumentācija sakrīt ar otrajā daļā norādīto argumentu un tiks izskatīta šajā kontekstā.

96 No tā izriet, ka trešā pamata pirmā daļa ir jānoraida.

– *Par trešā pamata otro daļu*

97 Ar trešā pamata otro daļu apelācijas sūdzības iesniedzēji izvirza Hartas 47. pantā garantētā efektīvas tiesību aizsardzības tiesā principa pārkāpumu, būtībā pamatojoties uz to, ka Komisija neesot pieņēmusi aktu, par kuru var celt atcelšanas prasību saskaņā ar LESD 263. pantu, un tādēļ, ka Vispārējā tiesa neesot spriedusi par Regulas 2015/1589 piemērojamību attiecībā uz apstrīdēto EZF un EJZF finansējumu.

98 Šajā ziņā, pirmām kārtām, no šā sprieduma 87. punkta izriet, ka apelācijas sūdzības iesniedzēju iebildums par to, ka Vispārējā tiesa esot pieļāvusi kļūdu, nespriežot par Regulas 2015/1589 piemērojamību attiecībā uz apstrīdēto EZF un EJZF finansējumu, ir jānoraida.

99 Otrām kārtām, jānorāda, ka Vispārējā Tiesa apstrīdētā sprieduma 23. punktā ir atgādinājusi, ka prasības sakarā ar bezdarbību pieņemamības nosacījumi, kas paredzēti LESD 265. pantā, nav izpildīti, ja iestāde, kura aicināta rīkoties, ir paudusi nostāju par šo aicinājumu pirms prasības celšanas.

100 Šajā lietā, kā izriet no šā sprieduma 68. punkta, Vispārējā tiesa nav pieļāvusi kļūdu faktu juridiskajā kvalifikācijā, būtībā uzskatīdama, ka 2023. gada 14. februāra vēstule ir Komisijas nostājas formulēšana LESD 265. panta otrās daļas izpratnē.

101 No tā izriet, ka Vispārējā tiesa, noraidot prasību sakarā ar bezdarbību kā nepieņemamu, ir tikai piemērojusi šajā lietā prasības sakarā ar bezdarbību pieņemamības nosacījumus, kuri paredzēti Vispārējās tiesas pārsūdzētā sprieduma 23. punktā un šā sprieduma 83. punktā atgādinātajā judikatūrā.

102 Kā norādīts šā sprieduma 51. punktā, lai gan prasības Tiesā pieņemamības nosacījumi ir jāinterpretē, ņemot vērā Hartas 47. pantā garantētās tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību, šis pants tomēr nevar izraisīt LESD 265. pantā paredzēto prasības sakarā ar bezdarbību pieņemamības nosacījumu grozīšanu.

103 Turklāt secinājums, pie kura Vispārējā tiesa ir nonākusi saistībā ar prasības sakarā ar bezdarbību pieņemamības nosacījumiem, neskar citu jautājumu par to, vai par Komisijas atteikumu rīkoties saistībā ar sūdzībām varētu būt bijis iespējams celt atcelšanas prasību. Šajā ziņā jāatgādina, ka jautājums par prasības sakarā ar bezdarbību pieņemamības nosacījumiem atšķiras no jautājuma

par to, vai Savienības iestādes, kurai iesniegts lūgums, pieņemts akts, ar kuru tiek izbeigta tās bezdarbība, var būt atcelšanas prasības priekšmets (spriedums, 2022. gada 24. marts, *Wagenknecht* /Komisija, C-130/21 P, EU:C:2022:226, 37. punkts un tajā minētā judikatūra).

104 Tādējādi apelācijas sūdzības iesniedzēju arguments par to, ka neesot bijis iespējams celt prasību saskaņā ar LESD 263. pantu par 2023. gada 14. februāra vēstuli, ir neiedarbīgs.

105 No minētā izriet, ka trešā pamata otrā daļa ir jānoraida.

106 Tādējādi trešais pamats ir jānoraida kopumā.

107 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, tā kā neviens no apelācijas sūdzības pamatiem nav apmierināts, apelācijas sūdzība ir jānoraida pilnībā.

Par tiesāšanās izdevumiem

108 Saskaņā ar Tiesas Reglamenta 184. panta 2. punktu, ja apelācijas sūdzība nav pamatota, Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem.

109 Atbilstoši šī reglamenta 138. panta 1. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz tā 184. panta 1. punktu, lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.

110 Tā kā šajā lietā apelācijas sūdzības iesniedzējiem spriedums ir nelabvēlīgs un Komisija ir lūgusi piespriest tiem atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, tiem ir jāpiespriež segt savus, kā arī atlīdzināt Komisijas tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (astotā palāta) nospriež:

1) **Apelācijas sūdzību noraidīt.**

2) ***Laurent Merlin, Stéphane Pinto, Gaëtan Delsart, Gaëtan Baillet, Jean-Yves Noël, Christophe Lhomel, Jérémy Lhomel, Stéphane Fournier, Alexandre Fournier, Christian Dubois, Franck Nowe, Jean-Pierre Deparis, Frédéric Drogerys, Jean-Marie Baheu, Jonathan Delsart, José Pinto, Mathieu Pinto, Olivier Leprêtre, Josse Martin, Lionel Descharles, Loïc Merlin, Philippe Calone, Sébastien Leprêtre, Philippe Mahieu, Andries Visser, Charles Lines, Paul Lines*** **un** ***Low Impact Fishers of Europe (LIFE)*** **sedz savus, kā arī atlīdzina Eiropas Komisijas tiesāšanās izdevumus**.

[Paraksti]